

Modder op de weg

Aanleiding

Hoe kwam dit initiatief tot stand?

Naar aanleiding van de dodelijke verkeersongevallen tijdens het oogstseizoen van het jaar 2000 werd op verzoek van de heer Paul Breyne, gouverneur van West-Vlaanderen, de actie “Modder op de weg” uitgewerkt.

In een eerste fase werd in 2001 een pilootproject gestart in het arrondissement Ieper waar de dodelijke verkeersongevallen zich hadden voorgedaan. Naast dit pilootproject werd een algemene sensibilisatiecampagne gevoerd in de ganse provincie.

In 2002 werd het project, dat in het arrondissement Ieper was getest, veralgemeend in de volledige provincie.

De positieve ervaringen in West-Vlaanderen zorgden ervoor dat ook in andere Vlaamse provincies gelijkaardige initiatieven werden genomen.

Vanaf 2004 wordt de actie niet langer centraal gecoördineerd maar staan de gemeenten zelfstandig in voor het voeren van deze campagne op hun grondgebied. Zij kunnen hierbij rekenen op ondersteuning van de diensten van de gouverneur.

Krachtlijnen van de actie:

De actie “Modder op de weg” loopt van 1 september tot 31 december en heeft tot doel:

1. tijdens het oogstseizoen de aanwezigheid van modder op de weg te voorkomen;
2. indien dit niet mogelijk is de bevuilde wegen zo snel mogelijk te (laten) reinigen;
3. de weggebruikers te waarschuwen voor het gevaar van de bevuilde wegen door een aangepaste signalisatie ter beschikking te stellen van de landbouwers en loonwerkers;
4. de veiligheid van de landbouwers en loonwerkers tijdens het reinigen van de wegen te verhogen;
5. duidelijke afspraken te maken tussen de landbouwers en loonwerkers, de gemeente en de politie onder de vorm van “spelregels”.

Draaiboek voor een geïntegreerde aanpak van “Modder op de weg”

Wat beoogt het draaiboek?

Het draaiboek voor een geïntegreerde aanpak van “Modder op de weg” bevat de noodzakelijke richtlijnen om het probleem van de vervuiling van de openbare weg tijdens het oogstseizoen op een geïntegreerde wijze aan te pakken.

Een integrale aanpak veronderstelt:

- Bepalen van de doelstellingen: wat willen we bereiken?
- Vastleggen van het aanbod en de doelgroep: wat willen we realiseren?
- Samenwerking met partners: wie zijn onze partners?
- Een stappenplan: overzicht van activiteiten en timing.
- Afspraken met de partners: wie doet wat in dit project?
- Weten of we ‘goed’ bezig zijn: evaluatie.

Door gebruik te maken van het draaiboek worden de hierboven vermelde stappen doorlopen.

Op die manier wordt een uniforme aanpak van de mogelijke onveilige verkeerssituaties tijdens de oogstperiode verzekerd.

Partners

Wie moeten wij betrekken bij de geïntegreerde aanpak van de verkeersveiligheid tijdens het oogstseizoen?

De geïntegreerde aanpak van de verkeersveiligheid tijdens de oogstperiode veronderstelt de samenwerking van diverse diensten en bevolkingsgroepen: de partners.

Volgende partners worden steeds betrokken:

- Politiediensten: de politie is nauw betrokken bij het lokale veiligheidsbeleid. De lokale politie staat het dichtst bij de bevolking en is het eerste aanspreekpunt bij vragen, meldingen of klachten.
- De bestuurlijke overheid: is tevens betrokken bij het lokale veiligheidsbeleid. Naast de verantwoordelijkheid die de bestuurlijke overheid heeft binnen het politiebeleid, beschikken de burgemeester en de gemeenteraad over de bevoegdheid om regulerend op te treden via de politiereglementen. Tevens treedt de gemeente op als wegbeheerder.
- De gerechtelijke overheid: bij gerichte repressieve acties is het van belang dat er gevolg gegeven wordt aan de opgestelde processen-verbaal. Opsporing en vervolging zijn onlosmakelijk verbonden.
- De gemeentelijke diensten: de betrokkenheid van de gemeentelijke diensten kan zeer divers zijn. Volgende diensten kunnen in voorkomend geval worden betrokken:
 - Technische dienst: kan worden ingeschakeld bij het signaleren van gevaarlijke weggedeeltes, bij het reinigen van de openbare weg, ...
 - Gemeentelijke administratie: kan worden betrokken bij de communicatie met de landbouwers en loonwerkers, kan instaan voor de organisatie van het lokaal meldpunt, ...
 - Brandweer: kan worden ingeschakeld bij het reinigen van de openbare weg
- De lokale landbouwers en loonwerkers: zijn rechtstreeks betrokken bij de uitvoering van de campagne.
- De lokale landbouworganisaties: vormen de vertegenwoordiging van de lokale landbouwers binnen deze campagne.
- De Federale Dienst Politie Veiligheid (FDPV): deze dienst van de gouverneur staat in voor de provinciale coördinatie van deze actie.
- Het toeleveringsbedrijf voor de signalisatieborden en reflecterende hesjes: zorgt voor de vlotte levering aan de deelnemende gemeenten.

Uiteraard kunnen lokaal nog andere partners worden betrokken bij deze campagne. Voor de realisatie van de campagne “Modder op de weg” is de betrokkenheid van de opgesomde partners echter onontbeerlijk

Doelstellingen

Wat willen wij bereiken?

De krachtlijnen van de campagne “Modder op de weg” werden als volgt bepaald:

- ❑ tijdens het oogstseizoen de aanwezigheid van modder op de weg proberen te voorkomen;
- ❑ indien dit niet mogelijk is de bevuilde wegen zo snel mogelijk (laten) reinigen;
- ❑ de weggebruikers waarschuwen voor het gevaar van de bevuilde wegen door een aangepaste signalisatie ter beschikking te stellen van de landbouwers en loonwerkers;
- ❑ de veiligheid van de landbouwers en loonwerkers tijdens het reinigen van de wegen verhogen;
- ❑ duidelijke afspraken maken tussen de landbouwers en loonwerkers, de gemeente en de politie onder de vorm van “spelregels”.

Maatregelen

Hoe kunnen wij de doelstellingen realiseren?

De campagne “Modder op de weg” voorziet in enerzijds een luik sensibilisatie en anderzijds in specifieke maatregelen.

Sensibilisatie

Bij de sensibilisatie willen wij zowel de landbouwsector als de weggebruiker bereiken. Bij een verkeersongeval waarbij de vervuiling van de openbare weg de oorzaak of één van de oorzaken is, zijn allebei immers betrokken.

Het campagnemateriaal bestaat minstens uit:

- ❑ Realiseren van een ruime mediabelangstelling voor de problematiek van de vervuilde wegen tijdens het oogstseizoen. Hierbij wordt gedacht aan de regionale televisie; kranten; sociale media; gemeentelijke infobladen; websites van de betrokken partners.
- ❑ Het verspreiden van een folder voor zowel de landbouwers/loonwerkers als de weggebruikers.

Specifieke maatregelen

Om de veiligheid van de weggebruiker en de landbouwer/loonwerker te verhogen worden volgende maatregelen voorzien:

- ❑ Signalisatieborden: deze borden worden ter beschikking gesteld van de landbouwers/loonwerkers om de vervuilde weggedeeltes te signaleren.
- ❑ Reflecterende hesjes: om de landbouwers/loonwerkers tijdens het reinigen van de openbare weg beter zichtbaar te maken kunnen reflecterende hesjes worden aangeboden.
- ❑ Spelregels: deze regels vormen de noodzakelijke afspraken tussen de landbouwers/loonwerkers en het lokaal meldpunt m.b.t. het:
 - Voorkomen van vervuiling van de openbare weg.
 - Waarschuwen bij mogelijke vervuiling van de openbare weg.
 - Signaleren van vervuilde weggedeeltes.
 - Reinigen van de openbare weg.
 - Wegnemen van de signalisatie wanneer het gevaar is geweken.
- ❑ Het lokaal meldpunt wordt per gemeente georganiseerd en staat in voor:
 - het verspreiden van de informatie naar de eigen landbouwers en loonwerkers.

- het organiseren van een informatiesessie voor de landbouwers en loonwerkers.
- het verzamelen van de inschrijvingen voor de eigen gemeente.
- het bestellen van de signalisatieborden.
- het verdelen van de signalisatieborden onder de ingeschreven landbouwers en loonwerkers.
- het ontvangen van de oogstmeldingen.
- het bijhouden van elementaire gegevens, noodzakelijk voor de evaluatie.

Taken en verantwoordelijkheden

Wie doet wat?

In dit hoofdstuk worden voor elke partner de uit te voeren taken vastgelegd en worden de verantwoordelijkheden bepaald.

- Federale Dienst Politie Veiligheid:
 - Ontwikkeling, opvolgen en realisatie van het campagnemateriaal.
 - Verspreiding van het campagnemateriaal volgens de gebruikelijke kanalen.
 - Uitschrijven van de noodzakelijke offerteaanvragen voor de levering van de signalisatieborden. Ontwikkeling, opvolgen en realisatie van het campagnemateriaal.
 - Maakt de afspraken met het toeleveringsbedrijf m.b.t. de leveringen en facturatie.
 - Ondersteunt op vraag van de deelnemende gemeenten de lokale campagne (in de organisatie en de overlegmomenten – evaluatie).
- De gemeenten:
 - Organisatie van het lokaal meldpunt in elke deelnemende gemeente (de opdrachten van het lokaal meldpunt zijn opgenomen in de bijlagen)
 - Coördineren van de lokale campagne. Dit veronderstelt o.a.:
 1. afspraken met de lokale partners op een infomoment en via infoverspreiding.
 2. opvolging van de lokale campagne.
 3. toezien op de goede werking van het lokaal meldpunt.
 4. Organisatie van een evaluatievergadering met de lokale politie en landbouworganisaties.
- De lokale politie:
 - Ontvangt de oogstmeldingen.
 - Staat in voor de controle op de naleving van de spelregels door de landbouwers.

- Staat in voor verhoogde controles op de reinheid van de openbare weg tijdens het oogstseizoen.
- Neemt deel aan het infomoment en de evaluatievergadering georganiseerd door de lokale overheden.
- De lokale landbouworganisaties:
 - Ondersteunen het lokaal meldpunt bij de communicatie naar de lokale landbouwers.
 - Nemen deel aan het infomoment en de evaluatievergadering georganiseerd door de lokale overheden.
- De lokale landbouwers en loonwerkers:
 - Nemen actief deel aan de campagne.
 - Respecteren de “spelregels” van de campagne (deze spelregels zijn opgenomen in de bijlagen).
 - Geven feedback m.b.t. de campagne.

Stappenplan

Binnen welke termijn worden de opdrachten uitgevoerd?

taak		partner	J 0	J 0	J 0	J 0	J 0	J 0	J 0	J 0	J+1	J+1
			mei	juni	juli	augustus	september	oktober	november	december	januari	februari
aankondiging campagne bij landbouwers	Gemeentebesturen											
	lokale landbouworganisaties											
organisatie lokaal meldpunt	Gemeentebesturen											
lokaal meldpunt in werking	Gemeentebesturen											
realisatie sensibilisatiemateriaal	FDPV											
verspreiding sensibilisatiemateriaal + aankondiging campagne in pers	FDPV											
	Gemeentebesturen											
lokale coördinatie	Gemeentebesturen											
provinciale ondersteuning (op vraag gemeente)	FDPV											
uitvoering campagne	Gemeentebesturen											
	Lokale Politie											
	Landbouwers-loonwerkers											
Overleg – en evaluatiemomenten (in voorkomend geval op vraag organisatie door de FDPV)	Gemeentebesturen											
	Lokale Politie											
	Lokale landbouworganisaties											
	NUTTIGE PARTNERS											

Het is aan te raden dat de gemeentebesturen, de lokale politiezones en de lokale landbouworganisaties bij gelegenheid overleg plegen. Een overleg voor aanvang van de campagne en na de campagne is aangewezen. Het initiatief hiertoe wordt aan de lokale overheden overgelaten. Op vraag van één van de partners kan de dienst van de gouverneur dit overleg organiseren.

Een verslag van dit overleg zal aan de diensten van de gouverneur worden overgemaakt.

J 0 = jaar waarin de campagne wordt gevoerd J+1= jaar volgend op het jaar waarin de campagne werd gevoerd

Bij de uitvoering van de campagne worden volgende taken opgenomen:

- Verspreiding campagnemateriaal (borden, spelregels, eventueel vestjes) via het lokaal meldpunt.
- Naleven van de spelregels door de landbouwers en loonwerkers.

- ❑ Ontvangen oogstmeldingen en controle op de naleving van de spelregels door de lokale politie.
- ❑ Anticiperen op de acute problemen door de FDPV.

Middelen

Waarmee kunnen wij de doelstellingen behalen?

- V**oor de uitvoering van de maatregelen zijn naast de praktische afspraken met de partners eveneens afspraken noodzakelijk over de ter beschikking gestelde middelen.
- Federale Dienst Politie:
 - Stelt het noodzakelijke personeel ter beschikking voor de uitvoering van de haar opgedragen taken.
 - Zorgt voor aanlevering van het campagnemateriaal in folders of digitaal.
 - De gemeenten:
 - Stellen het noodzakelijke personeel ter beschikking voor de uitvoering van de hun opgedragen taken.
 - Stelt de infrastructuur ter beschikking voor de organisatie van het lokaal meldpunt.
 - Voorziet de noodzakelijke financiële middelen om bij te dragen in de kostprijs van de aan de landbouwers/loonwerkers ter beschikking gestelde signalisatieborden.
 - De lokale politie:
 - Stelt het noodzakelijke personeel ter beschikking voor de uitvoering van de haar opgedragen taken.
 - De lokale landbouworganisaties:
 - Stellen het noodzakelijke personeel ter beschikking voor de uitvoering van de hun opgedragen taken.
 - De lokale landbouwers en loonwerkers:
 - Nemen een deel van de kostprijs van de hun ter beschikking gestelde signalisatieborden en reflecterende vestjes voor hun rekening.

Evaluatie

Hebben wij onze doelstellingen verwezenlijkt?

Om na te gaan of de genomen maatregelen effectief leiden tot de realisatie van de vooropgestelde doelstellingen is het noodzakelijk te voorzien in een evaluatie.

Volgende elementen van de actie zullen worden geëvalueerd:

- Het gebruik van het sensibilisatiemateriaal.
- De gevolgde werkwijze door het lokaal meldpunt.
- De gevolgde werkwijze door de lokale politie.
- De naleving van de spelregels van de campagne.
- De werking van het centraal meldnummer.
- Het effect van de campagne op de verkeersveiligheid.

De lokale meldpunten staan in voor het verzamelen van de noodzakelijke gegevens voor de lokale evaluatie. Er wordt gebruik gemaakt van het “Evaluatieformulier Modder op de weg” dat is opgenomen in de bijlagen.

De verschillende lokale evaluaties worden tijdens de maand januari/februari van het jaar volgend op de gevoerde campagne uitgevoerd en ten laatste einde van de maand februari overgemaakt aan de FDPV.